

L'esport en la vida i en l'obra de Manuel Vázquez Montalbán (1939-2003)

Sport in Life and Work of Manuel Vázquez Montalbán (1939-2003)

Autor: **Jordi Osúa Quintana**

INS Joan d'Àustria (Barcelona - Espanya)

Director: **Dra. Javier Olivera Betrán**

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Centre de Barcelona -
Universitat de Barcelona (Espanya)

Paraules clau: Manuel Vázquez Montalbán, futbol, esport, olimpisme, futbol espanyol, FC Barcelona, esport espanyol, teoria de l'esport, sociologia de l'esport, antropologia de l'esport, periodisme esportiu

Keywords: Manuel Vázquez Montalbán, football, sport, olympism, Spanish football, F.C. Barcelona, Spanish sport, theory of sport, sociology of sport, anthropology of sport, sports journalism

Data de lectura: 29 d'octubre de 2013

josua@xtec.cat

Resum

Manuel Vázquez Montalbán (1939-2003) va ser un intel·lectual espanyol polifacètic que va analitzar, entre altres aspectes, l'esport com un fenomen de masses propi del segle xx. Aquesta tesi pretén estudiar la importància de l'esport en la seva vida i en la seva obra i analitzar el seu pensament esportiu a partir de les referències a l'esport presents en els seus escrits.

El seu perfil esportiu respon més a l'aficionat que al practicant d'una modalitat determinada. Les experiències de la seva infància i joventut al barri del Raval, el compromís en la lluita antifranquista, la síntesi entre la cultura popular i acadèmica realitzada a la presó de Lleida, i la coincidència amb un grup d'intel·lectuals d'esquerra barcelonistes van configurar una visió del esport lúcida i original.

En la seva extensa producció periodística i literària Manuel Vázquez Montalbán dedica a l'esport uns 700 títols. Aquesta

preocupació per les qüestions esportives respon, inicialment, a un interès personal en reflexionar sobre un fenomen escassament tractat pels d'intel·lectuals des d'una perspectiva crítica i subcultural, evidenciant els llaços de l'esport amb el franquisme i reflexionant sobre el sentit de l'esport. Posteriorment va ser reclamat per diversos mitjans de comunicació nacionals i internacionals per comentar alguns aspectes relacionats amb el FC Barcelona, els Jocs Olímpics de Barcelona (1992) o els partits "Barça" -Real Madrid.

El pensament esportiu de "montalbaniano" està configurat al voltant de tres eixos temàtics: la crítica marxista, el barcelonisme i l'anàlisi de les tensions polítiques i socials de l'Estat espanyol a través del futbol. La influència de l'anàlisi marxista en l'obra esportiu "montalbaniano" va des d'una crítica a la manipulació política de l'esport durant el franquisme i la Guerra Freda a la denúncia de la seva mercanti-

lització en el món globalitzat. Respecte al barcelonisme, no només explicita la seva afinitat amb un club de futbol sinó que s'endinsa en el seu simbolisme polític i social adquirit durant el franquisme. Del futbol espanyol analitza l'atribució d'un simbolisme als clubs com una via per canalitzar els conflictes polítics i socials latents durant el franquisme i un instrument que eviti els enfrontaments entre els ciutadans d'un Estat espanyol format per diferents identitats nacionals en democràcia.

Aquesta mirada pròpia articulada a través d'aquests tres eixos li permet interpretar els processos socials partint de les dades obtingudes en l'observació de la pràctica esportiva i, al seu torn, comprendre l'esport com un reflex de la realitat política, econòmica i social. En aquesta vinculació tan estreta entre esport i societat probablement hi hagi la clau per entendre el seu pensament esportiu.

Estratègies de gestió de la pràctica esportiva al medi natural per al desenvolupament sostenible: un estudi de casos sobre governança i stakeholders

Management Strategies for Sport Practice in the Natural Environment for a Sustainable Development: Case Study on Governance and Stakeholders

Autor: **Eduard Inglés Yuba**

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya -
Centre de Barcelona -
Universitat de Barcelona (Espanya)

Directors: **Dra. Núria Puig Barata**

Dr. Klaus Heinemann

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Centre de Barcelona -
Universitat de Barcelona (Espanya)

Paraules clau: governança, stakeholders, desenvolupament sostenible, esport, medi natural

Keywords: governance, stakeholders, sustainable development, sport, natural environment

Data de lectura: 22 de novembre de 2013

eduard.ingles@gencat.cat

Resum

La present tesi doctoral centra la seva atenció en l'anàlisi de les estratègies de gestió de la pràctica esportiva en zones naturals protegides. Consisteix en la identificació de les estratègies de gestió de la pràctica esportiva emprades pels diferents stakeholders implicats, així com de les característiques òptimes dels factors de la governança que les emmarca, per tal d'aconseguir el major grau de sostenibilitat possible dels territoris seleccionats. Les preguntes inicials a partir de les quals es desenvolupa tota la recerca són les següents: 1) Quines han estat les estratègies de gestió de la pràctica esportiva emprades en els espais naturals pels diferents agents implicats (stakeholders)?; 2) Quines són les diferents formes de governança en les quals es produeixen les estratègies identificades?; 3) Quines són les característiques dels factors d'aquesta governança que determinen que es generi un major o menor grau de sostenibilitat en el desenvolupament del territori?; i 4) Quines conseqüències han tingut les diverses estratègies

de gestió identificades sobre el grau de sostenibilitat del desenvolupament del territori?

S'han analitzat les estratègies emprades en situacions de conflicte reals viscudes en quatre espais naturals catalans a través de l'estudi dels factors del seu mode de governança: els stakeholders implicats, les relacions establertes entre ells i els processos de col·laboració generats, i de l'avaluació de les conseqüències generades per la solució global adoptada sobre el desenvolupament del territori. Els espais seleccionats i les pràctiques esportives analitzades en cada cas han estat els següents: 1. Parc Natural del Montseny: pràctica d'ala delta i cursa Matagalls-Montserrat; 2. Parc del Garraf: pràctica d'escalada i caça; 3. Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i El Baix Ter: pràctica de pesca submarina i submarinisme; i 4. Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà: pràctica d'esquí nàutic i surf d'estel.

L'aproximació metodològica a la qüestió s'ha efectuat per mitjà d'anàlisi de contingut de documentació existent i, princi-

palment, a través d'entrevistes en profunditat a les persones clau implicades en els conflictes seleccionats.

Els resultats obtinguts han demostrat que les característiques del context, l'equilibri en la notabilitat dels stakeholders amb interessos contraposats i l'existència d'un alt grau de connexió i col·laboració entre ells, condicionen, en primer lloc, l'establiment d'un mode de governança concret i, en conseqüència, resulten determinants per a l'assoliment d'un major o menor grau de sostenibilitat del desenvolupament del territori. En tots els casos analitzats, a més, hem pogut observar com les estratègies concretes emprades pels stakeholders han condicionat notablement aquest assoliment.

L'aportació final de la tesi doctoral és la definició d'unes línies estratègiques òptimes per a aconseguir el major grau de sostenibilitat possible en el desenvolupament d'un espai natural.